

Redaktörerna har ordet:

Välkomna till detta medlemsblad som redan blivit nummer 23. Vi i redaktionen tycker det är mycket glädjande att vi får in så mycket material – det är ju vi medlemmar som skapar medlemsbladet. Kom gärna med synpunkter, både ris och ros.

I detta nummer:

- ❖ Ett lösningssfokuserat manifest för social förändring
- ❖ Tips- skriv en bok
- ❖ FIT, Feedback Informed Treatment & Lösningssfokuserat arbete - En perfekt kombo!
- ❖ Intressanta konferenser under året
- ❖ Kåseri: Elakhet och ansvar
- ❖ Efterlysning
- ❖ "Allt du vill veta" inför konferensen 5-6/12

Ett lösningssfokuserat manifest för social förändring

Jonas Wells

Inledning

I sommar var jag på UKASFP's nationella konferens i Bath, England. Ett huvudtema för konferensen är lösningssfokus och social rättvisa, där de bl.a. undersökte hur LF bidrar till mer aktiv roll i samhället i stöd för social rättvisa, mänskliga rättigheter och klimatomställning. En grupp människor under samlingsnamnet "The Solution-Focused Collective" har under det senaste året arbetat med att ta fram en text som klargör deras ståndpunkt, den s.k. manifestet

för social förändring. Jag har tillsammans med kompisen Tom Andersson översatt manifestet till svenska. Vi undrar, vad tycker ni om detta? Skicka gärna frågor eller funderingar till jonas.wells@avesta.se eller sök upp Facebook gruppen <https://www.facebook.com/pg/solfocollective/posts/>

Det lösningfokuserade kollektivet

Ett lösningfokuserat manifest för social förändring

Både individuell och social förändring

Vi är lösningfokuserade praktiker/utövare och vi tror att lösningfokuserad praxis är ett kraftfullt verktyg för att hjälpa människor att leva det liv de önskar leva.

Vi vet att lösningfokuserad praxis kan hjälpa människor att stå ut med världen och att fungera inom den. Ibland dock, är det världen som behöver förändras.

Vi tror att sådana stunder ökar eftersom vi ofta ser världen i kris, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Vi tror att dessa publika frågor inte ska översättas till privata bekymmer, och därför är vi engagerade för social förändring. Vi tror att kraften i den lösningfokuserade ansatsen kan nyttjas i främjandet av social rättvisa.

Vi tror att social förändring kräver social handling och att lösningfokuserade praktiker kan arbeta kollektivt, genom att ta och skapa tillfällen att arbeta med grupper, organisationer och lokalsamhällen, och att bidra i kollektiva handlingar som leds av andra, inklusive av människor som är experter genom egen erfarenhet.

Vi tror att lösningfokuserat arbete med individer och familjer är fortsatt viktigt; och att detta kan utvidgas till kollektiva och lokalsamhälleliga sammanhang, och att det finns många exempel där detta redan händer.

Vi tror att lösningfokuserat arbete med individer, fokuserat på individuell förändring, också bör ta hänsyn till de sociala, kulturella och politiska sammanhangen runt människors liv.

Vi tror att maktanalyser och medvetenhet om maktrelationer är grundläggande för allt förändringsarbete, vare sig vi arbetar med individer eller grupper, eller om vi bidrar till eller arbetar tillsammans i kollektiva handlingar.

Att arbeta för social rättvisa

Våra bästa förhoppningar för social rättvisa är manifesterade i en önskad framtid av samhällen som karaktäriseras av jämställdhet, ömsesidighet och medberoende, och som gör det möjligt att människor kan leva fullgoda liv på deras egna villkor.

Vi tror att det finns och alltid funnits ögonblick av denna framtid och framsteg i denna riktning, varhelst människor har kommit samman för ett bättre samhälle.

Vi är inspirerade av dem som har kampanjat för social rättvisa inom sina egna samhällen.

Vi är också inspirerade av de kampanjande och reformerande socialarbetare i deras professions början, av de kritiska och radikala psykologer som arbetar för social förändring, av kritiska psykiatriker som utmanar medikaliseringen av vardagsliv och missbruk av psykiatri, av pionjärerna inom universell utbildning runt omkring i världen, av arbetare i lokalsamhället som arbetar tillsammans med människor för att utveckla och agitera för förändring, och av många andra dessutom.

De är en del av vår önskade framtids historia.

För att förverkliga våra förhoppningar, siktar vi på att utveckla vår lösningfokuserade praxis så att

- den bekräftar de sociala, strukturella och miljömässiga orsaker till människors oro och svårigheter
- dess applicering med individer tar hänsyn till deras sociala sammanhang
- den går bortom individens sfär och omfamnar kollektiv och sociala handlingar
- vi utvärderar den sociala effekten av vårt lösningfokuserade arbete, till exempel genom att främja social rättvisa och jämställdhet, att gå förbi utvärdering som bara fokuserar på individuell förbättring
- vi bygger länkar till rörelser för social rättvisa och jämställdhet, och med praktiker med andra ansatser som är engagerade för samma mål, så att vi lär oss av varandras arbete
- vi bygger länkar med experter av erfarenhet och med brukarorganisationer samt gör oss ansvariga inför dem
- den är lättåtkomlig som en ansats, användbar av vem som helst som försöker göra en positiv förändring, vilket även inkluderar den som en form för kollegialt stöd
- vi kritiskt reflekterar över de idéer och metoder vi använder
- vi kritiskt reflekterar på det sätt vårt arbete skapar eller bibehåller förtryck, både i den lösningfokuserade communityn och i den vidare kontexten av vårt arbete.

Vi bjuder in våra jämte lösningfokuserade praktiker

Att delta med oss i våra kollektiva mål, för en lösningfokuserad praxis som både behåller dess kraft som en ansats för individuell och organisatorisk förändring, och är en socialt medveten lösningfokuserad praxis, en kampanjande lösningfokuserad praxis, en kritisk lösningfokuserad praxis som vi delar i solidaritet med våra lokalsamhällen och är tillgänglig för dem som är mest utsatta för social orättvisa.

Det Lösningfokuserade Kollektivet Juli 2019

Det lösningfokuserade kollektivet (The Solution-Focused Collective) är en obunden och flytande samling av lösningfokuserade praktiker från olika delar av världen, som delar en tro på den potential som finns i den lösningfokuserade ansatsen för att hjälpa till och stödja social förändring, mot en större social rättvisa.

(En första översättning av Jonas Wells och Tom Andersson augusti 2019)

Jonas Wells

Tips- skriv en bok

Stig Carlsson

Jag har arbetat lösningfokuserat sedan -86, varit på många utbildningar och kurser genom åren, hållit föreläsningar och utbildat medarbetare samt handlett behandlingspersonal.

Vill bara komma med ett tips till er som arbetat ett tag- skriv en egen bok.

Låter det ambitiöst? Lugn ta det inte för allvarligt, målet behöver inte vara att publicera boken utan syftet är snarare att du skall få egen tid för reflektion. När du väl kommer igång med ditt

skrivande så upptäcker du troligen att du kan mycket. Du får tillfälle att sortera dina kunskaper och reflektioner i skrift. Fundera en liten stund på exempelvis hur just du skapar en god relation- vad, hur och detaljerat. När det väl kommer ner på papper blir det kanske tydligare för dig.

Hur gör du när du letar undantag och ivrigt letar resurser?

Ett bra sätt att tydliggöra just ditt sätt att arbeta är att skriva många fallbeskrivningar. Var inte blyg utan ta upp samtal då du verkligen känner att detta blev ett lyckat samtal. Troligen har du många sådana att välj på.

Jag håller själv på att skriva min bok. Från början så hoppade orden rakt och snabbt ner på pappret men under vissa perioder så ligger skrivandet nere helt och hållet. Tittar dock då och då på vad jag skrivit och utan att skryta allt för mycket så är jag nästan helt nöjd. Ja ni vet, en konstnär blir aldrig helt nöjd med sina tavlor.

Lycka till med ert skrivande och vem vet kanske vi andra kan få ta del av just dina tankar i skrift.

Bli bättre behandlare eller Varför alla som jobbar lösningfokuserat borde komplettera med FIT?

FIT, Feedback Informed Treatment & Lösningfokuserat arbete - En perfekt kombo!

När vi första gångerna träffade Steve de Sazer, Insoo Kim Berg och Scott Miller i början på 90-talet så fastnade vi för den lösningfokuserade metoden, mycket beroende på sättet de verkligen lyssnade på och brydde sig om vad klienterna sa. Detta ett av huvudskälen till att vi fortfarande 30 år senare jobbar lösningfokuserat. Sedan början på 2000-talet har vi valt att kombinera det lösningfokuserade arbetet med Scott Millers nya system, FIT.

Varför FIT och Lösningfokus?

Med hjälp av att lägga till FIT kan vi som lösningfokuserade praktiker relativt enkelt ytterligare förbättra möjligheterna att på ett effektivt sätt med hjälp av feedback från klienten jobba både mer lösningfokuserat, mer evidensbaserat, mer klientorienterat och framförallt mer effektivt. För oss har FIT blivit ett sätt att systematiskt få feedback från klienten på det jobb vi gör tillsammans. Om vi inte frågar, om vi inte får systematisk feedback: Hur vet vi då att det

lösningfokuserade arbete vi gör, med den klienten vi har framför, är den formen av lösningfokuserad terapi, som just den klienten vill ha och behöver?

Vad är FIT?

FIT är ett förhållningssätt för att utvärdera och öka terapeutens effektivitet oavsett yrke, arbetsplats och metod som passar utmärkt att kombinera just med ett lösningfokuserat arbetssätt. FIT ibland kallas "Practise Based Evidence" och är uppbyggd kring Amerikanska Psykologi Föreningens, APA's, definition för evidensbaserad praktik. "the integration of the best available research...and monitoring of patient progress (and of changes in the patient's circumstances – e.g. , job loss, major illness) that may suggest the need to adjust the treatment...(e.g., problems in the therapeutic relationship or in the implementation of the goals of the treatment)" (APA Task Force on Evidence-Based Practice, 2006, pp. 273, 276-277). Genom att integrera den bästa forskningen med kontinuerlig koll på patienternas mående och deras bild av den terapeutiska alliansen så kan vi enkelt justera den pågående vården för att uppnå bästa möjliga resultat. Det är helt enkelt ett system för att samla in och tolka feedback från klienterna om relation och effekt.

Varför FIT?

FIT är evidensbaserat, realistiskt, användarvänligt och mycket prisvärt!

FIT används idag av 1000-tals behandlare och över 300 000 klienter årligen i ett 20-tal länder, på 5 kontinenter.

Det rekommenderas av bland annat Englands, Danmarks och Norges Socialstyrelser.

Det är 2,5 gånger större chans att en klient blir hjälpt om hans behandlare använder FIT.

FIT halverar dropouts och minskar behandlingssammanbrotten med 1/3

Fit förkortar vårdtider och inläggningar med 66%

Det finns datastöd, stora databaser och cut-off rates.

Det är relativt enkelt att lära sig, förstå och hantera.

Hur gör man?

FIT bygger på två enkla skalor; ORS, Outcome Rating Scale, i början och SRS, Session Rating Scale i slutet, av varje samtal. Som gör att vi systematiskt kan arbeta med klientbaserad feedback, uppföljning och utvärdering. Med ORS går det att i realtid följa en insats och se hur den påverkar klientens liv. SRS ger våra klienter möjlighet att under pågående insats tycka till om relationen och den hjälp som erbjuds. Med informationen från ORS och SRS kan vi sen skraddarsy och kontinuerligt anpassa den hjälp vi erbjuder.

Avslutning

För oss står det lösningfokuserade arbetssättet för ett pragmatiskt, klientfokuserat sätt att hjälpa våra klienter. Att hela tiden söka den lösning som passar för den klient vi har framför oss, Det är därför lika naturligt för oss, att precis som vi aktivt under samtalet söker efter klientens mål, resurser och lösningar, att lika aktivt systematiskt kolla av om vårt sätt att försöka vara till hjälp faktiskt fungerar.

Hur går man vidare?

Låter detta intressant? Waitong Utbildning och GL-konsult tar hit Scott Miller till Sverige i vår, Stockholm 26-27/3 och Malmö 30/3-1/4, medlemmar i SFLK får 10% rabatt mer info på waitong.se

Artikelförfattare

Gunnar Lindfeldt & Niklas Waitong

GL Konsult Waitong Utbildning

glkonsult@tele2.se niklas@waitong.se

Litteraturlista

Handbok för uppföljning med hjälp av ORS (Outcome Rating Scale) och SRS (Session Rating Scale) Av **Gun-Eva Andersson Långdahl** och **Roger Marklund**, FoU Välfärd, Region Västerbotten och Rådgivningen Oden/Individ och familjeomsorg, Skellefteå kommun, 2015. Går att ladda ner gratis på <https://www.fouvalfard.se/file/handbok-for-uppfoljning-med-hjalp-av-orssrs-2014.pdf>

[Feedback-informerad terapi - FIT](#) av Scott D Miller, [Bob Bertolino](#), [Rob Axsen](#), [Robbie Babbins-Wagner](#), [Susanne Bargmann](#), Studentlitteratur

Intressanta konferenser under året

Martin Söderquist

3 rd International Single Session and Walk-In Services Symposium 24-25 Oktober 2019, Melbourne, Australien.

För tredje gången ordnas en internationell konferens kring samtalsformerna Single session och Walk-In. Dessa samtalsformer används alltmer i olika sammanhang och i allt fler länder. Speciellt inbjudna talare är bland andra Michael Hoyt, Nancy McElheran, Flavio Cannistra, Arnie Slive, Moshe Talmon.

Konferensen anordnas av Bouverie Family Centre och La Trobe University.

Mer information: <https://www.bouverie.org.au/events/sst2019>

Du kan också kontakta Martin Söderquist martin.soderquist@hotmail.se

Kåseri: Elakhet och ansvar

Gunnar Törngren

Jovisst, det är nog lite elakt av mig. Jag kan nästan känna hur djävulshornen växer fram ur huvudet på mig och hur jag i dessa stunder får en eldgaffel och bockfot, men jag kan bara inte låta bli...

När kunden framför mig i den lokala butiken plockat upp sina varor på bandet, men sedan glömt att lägga ut den där lilla pinnen som särskiljer olika kunders varor...

...så lägger jag inte heller ut någon pinne.

Det är till och med värre än så - jag lägger då mina varor tätt intill föregående kunds. Ja, ja, jag vet. Det är inte "snällt". Men, det är intressant, för det dröjer bara någon sekund innan kunden före lägger dit en pinne. Så nu har detta lilla vardagsdjävulskap förvandlats till ett socialt experiment: varje gång en kund innan mig inte lägger ut denna pinne så gör jag numera likadant och studerar vad som händer. Resultatet hittills har alltid blivit detsamma: Kunden före mig får rysligt bråttom att göra en avdelning.

Inget konstigt med det säger nog Nisse Hult och de flesta andra; medan jag tolkar det som en del i ett spel om ansvarsfördelning.

Således, när jag avstår ifrån att ta ansvar för att särskilja varorna på bandet så gör kunden före det. En mindre sak att tänka på för mig, förutom att kunden framför mig kanske funderar om inte tjommen bakom skulle behöva gå en kvällskurs i hur en står i kö. Men istället för att tänka på hur andra uppfattar mig så funderar jag på att det inte uteslutande är på COOP och Hemköp som vi gör dessa ansvarsförhandlingar och funderar på om inte detta görs ständigt.

Vi förhandlar, med eller utan ord, i massvis av situationer med både våra ord och med våra beteenden.

Ibland vill vi ha, och ta, massvis av ansvar och ibland vill vi inte alls ha eller ta det. Ibland ska vi ha det och ibland ska vi absolut inte ha det.

Vi ställer oss kanske frågan "är det en god apelsin eller en het potatis?" (något vi vill ha eller kasta bort) Och även om denna sortens ansvar som en har i kön till kassan hör till kategorin "klart att jag vet vad det är - så länge ingen frågar om det" - så gör vi det flera gånger dagligen.

Ibland, när jag läser transkriberingar av Steve de Shazers terapier, får jag en inre bild av att han sitter med en konstant tanke och bedömning av följande typ:

Hur mycket ansvar ska jag låta bli att ta här?

Och hur många gånger hamnar samtalen lite tossigt för att den ena eller andra parten tar/får för mycket, eller för lite, av detta svåra begrepp: ansvar.

Efterlysning:

Gunnar Törngren

På konferensen i december tänkte jag redovisa en studie rörande internetbaserad "terapi" vari jag vill testa om det kan fungera att bara ställa övergripande frågor, alltså inte gå in i det man kan kalla innehåll (det vi oftast talar om) och om det kan vara användbart.

Det vore kul att ha fler som använt detta så jag kan redovisa fler resultat.

Tipsa alltså gärna de som möjligen kan ha nytta av detta. Helt gratis, anonymt och inga kommersiella syften, men jag ser gärna att man fyller i utvärderingen!

Du hittar det på: www.terapi-studie.se

Inför konferensen:

Ändringar kan förekomma: Senaste uppdatering hittar du på SFLK.SE

Harry, Per och jag har idag gjort klart det första preliminära programmet till SFLK:s konferens den 5-6 december. Vi kan stolt berätta att vi kan erbjuda så många möjligheter till lärande och nätverkande. Jag tror att det är något slags rekord i antalet workshops och vi finner nivån vara hög och väldigt spännande på allt som erbjuds. Riktigt spännande!

Vi kan också berätta att vi har nått break-even för konferensen. Det betyder inte att det är fullt utan det finns platser kvar för alla intresserade. Vi ser verkligen fram emot att träffa alla som redan har anmält sig och välkomnar alla ni som fortfarande funderar eller som just nu läser detta!

Program SFLK konferens, den 5-6 december 2019, Kockums Fritid, Malmö

Lösningfokus: I fortsättningen...

Hur ser du på fortsättningen? Vad fortsätter du med? Vad vill du fortsätta med? Vad vill du göra i fortsättningen? Vilken förnyelse behövs fortsättningsvis? Vad gör vi idag som är fortsättningen på det vi gjorde igår? Vad vill du fortsätta för?

Torsdagen den 5 december

<u>Tid</u>	<u>Plats</u>	
9.00-10.00		Fika/registrering
10.00-10.30	<i>Hörsalen</i>	Upstart Varmt välkomna och introduktion till temat: I fortsättningen...
10.30-12.00	<i>Hörsalen</i>	Plenum Yasmin Ajmal: The Ripple Effect
12.00-13.00		Lunch
13.00-14.00	<i>Hörsalen</i>	Workshop 1
	<i>Konferens 1</i>	Hanna Stålarv: I framtiden; fokus på försök och ansträngning
	<i>Konferens 2</i>	Anne-Marie Wulf: Simple tools to get further descriptions
		Kerstin Måhlberg & Maud Sjöblom: Lip-Focus, Feedback och coaching utvecklar s
14.00-14.30		Fika
14.30-15.30	<i>Hörsalen</i>	Workshop 2
	<i>Konferens 1</i>	Jesper H Christiansen: Accommodating a Solution Focused Learning Environment
	<i>Konferens 2</i>	Margareta Teke: Lösninginriktad familjerådgivning, lärande och handledning
		Per Ljungman: Ska vi ha "det gemensamma projektet" i fortsättningen?
15.40-16.40	<i>Hörsalen</i>	Workshop 3
	<i>Konferens 1</i>	Sussan Öster & Urban Norling: Essensen i metodboken - Lösningfokuserade sam
	<i>Konferens 2</i>	Jonas Wells: Det lösningfokuserade kollektivet och det lösningfokuserade manir
		Pernilla Alfredsson & Lejla Bosno: Med små steg tillbaka till skolan - Hur blev forts
16.45-17.30	<i>Hörsalen</i>	SFLK årsmöte
19.00	<i>Konferensmatsalen</i>	Bubbel och mingel

19.30 *Konferensmatsalen* **Middag**
21.00 *Konferensmatsalen* **Cabaret**

Fredagen den 6 december

<u>Tid</u>	<u>Plats</u>	
9.00-9.15	<i>Hörsalen</i>	Backspegel Tecken på en fortsättning redan?
9.15-9.30	<i>Hörsalen</i>	SFLK info Harry Korman "SFLK certifierar"
9.30-10.00		Fika
10.00-11.00		SFLK Talks 1 Sussan Öster "Lösningfokuserad metodutveckling och kärnan i lösning"
		SFLK Talks 2 Jonas Wells "A Critical Solution-Focused Practice"
		SFLK Talks 3 Anette Häggqvist & Lenita Karlsson "Samordningsteam Sala - kansli"
11.15-12.00		Workshop 4
	<i>Hörsalen</i>	Jessica Schmidt: Lösningfokus i skolan
	<i>Konferens 1</i>	Gunnar Törngren: Blandade tankar, erfarenheter och en liten rapport
	<i>Konferens 2</i>	Harry Korman: Vidare dialog om certifieringsarbetet
12.00-13.00		Lunch
13.00-14.00		Workshop 5
	<i>Hörsalen</i>	Yasmin Ajmal: Using SF in non-therapy environments - "It's only the wearer of the hat"
	<i>Konferens 1</i>	Maria Rönnlund: Lösningfokuserat ledarskap
	<i>Konferens 2</i>	Mia Eriksson: Personlig träning + lösningfokus = sant!
14.00-14.30		Fika
14.30-15.30		Workshop 6
	<i>Hörsalen</i>	Gaby Wallström & Christian Hagård: Lösningfokuserat ledarskap
	<i>Konferens 1</i>	Aviva Suskin-Holmqvist: (Titel ej klar)
	<i>Konferens 2</i>	Niklas Waitong & Gunnar Lindstedt: FIT & Lösningfokus (på HVB) - En perfekt kombi
15.40-16.00	<i>Hörsalen</i>	Avslutning Vad är annorlunda nu? + Tack till alla medverkande!

Trevlig resa hem!/Safe journey home!

Our best hopes is to see you again next year!

Det var allt medlemsbladet hade att bjuda på denna gång. Har du något du vill bidra med till nästa nummer så tveka inte utan skicka det till gunnar.torngren@telia.com